

Музична

ХРЕСТОМАТІЯ

КЛАС

8

МУЗИЧНА ХРЕСТОМАТІЯ

8 клас

Упорядник
Гумінська Оксана Олексіївна

Схвалено комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 85.31я71+74.268.53
М90

*Схвалено комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист №14 / 18.1-360 від 22.04.2005 р.)*

М90 **Музична хрестоматія. 8 клас / Упор. Гумінська О. О. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. — 40 с.**
ISBN 966-408-034-9

ББК 85.31я71+74.268.53

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена в
будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання

МУЗИЧНА ХРЕСТОМАТІЯ

8 КЛАС

Упорядник

Гумінська Оксана Олексіївна

Головний редактор *Б. Є. Будний*

Редактор *Д. Г. Пендзей*

Музичний редактор *В. М. Островський*

Художник *В. А. Басалига*

Комп'ютерна верстка *В. М. Сидір*

Підписано до друку 21.04.2007. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 4,65. Умовн. фарбо-відб. 4,65.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК № 370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com

ISBN 966-408-034-9

© Гумінська О. О., 2007
© Навчальна книга – Богдан,
макет, художнє оформлення, 2007

8 КЛАС. «МУЗИКА І СУЧАСНІСТЬ»
ТЕМА 1. «ЩО ОЗНАЧАЄ СУЧАСНІСТЬ У МУЗИЦІ»

УКРАЇНА

Слова і музика Т. Петриненка

Помірно

Дороги іншої не треба, поки зорить Чумацький шлях. Я йду від тебе і до тебе по золотих твоїх стежках. Мені не можна не любити, тобі не можна не цвісти. Лиш доти варто в світі жити, поки живеш і квітнеш ти. Ук-ра-ї-но, Ук-ра-ї-но! Після далечі доріг вірне серце твого сина я кладу тобі до ніг.

Дороги іншої не треба,
Поки зорить Чумацький шлях,
Я йду від тебе і до тебе
По золотих твоїх стежках.

Мені не можна не любити,
Тобі не можна не цвісти.
Лиш доти варто в світі жити,
Поки живеш і квітнеш ти.

Приспів:
Україно, Україно!
Після далечі доріг
Вірне серце твого сина
Я кладу тобі до ніг.

Поки кохаєм до нестями,
Ще не скоро наш кінець,
Ще, може, нашими серцями
Розпалим тисячі сердець.

Ще свічка наша не згоріла,
Ще наша молодість при нас.
А те, чи варте наше діло, —
То скажуть люди й скаже час.

Приспів.

ВОКАЛІЗ НА ТЕМУ АРІЇ З БРАЗИЛЬСЬКОЇ БАХІАНИ №5

Музика Е. Віли-Лобоса

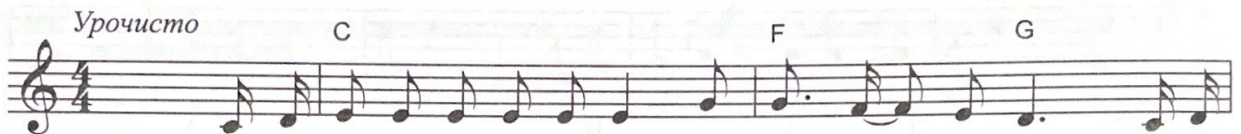
Дуже повільно

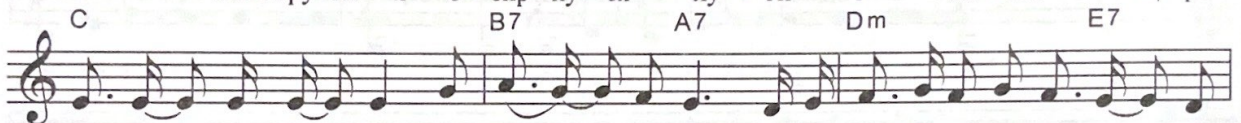
ЦЕ – МОЯ ЗЕМЛЯ

Слова О. Ткач

Музика Л. Остапенко

На-вкру-ги я о-зир-ну-ся – лу-ги і по-ля. Ши-ро

то-бі всміх-ну-ся, мо-я Зе-мля. Ме-ло-дій-на рі-дна мо-ва – каз-

ки й пі-сні зі-грі-ва-ють ніж-но ду-шу ме-ні. Бі-лі

ха-ти ма-льов-ни-чі сто-ять у са-ду. Шлях до

них зав-жди по па-м'я-ті я зна-йду. І ле-лек, що на да-ху в'ють гні-

здо сво-є, бу-де сер-це па-м'я-та-ти мо-є. Це-мо-

я Зе-мля, це-тво-я Зе-мля. Не-пов-тор-на і є-ди-на. Це-мо-

я Зе-мля, це-тво-я Зе-мля. У-кра-ї-на! У-кра-ї-на! Це-мо-

я Зе-мля, це - тво - я Зе - мля. У - кра - ї - на! У - кра-
ї - на! Це - мо - я Зе-мля, це - тво - я Зе-мля. У - кра-
ї - на! У - кра - ї-на! У - кра - ї - на! У - кра - ї-на!

Навкруги я озирнуся – луги і поля.
Щиро тобі всміхнуся, моя Земля.
Мелодійна рідна мова – казки й пісні
Зіграють ніжно душу мені.

Білі хати мальовничі стоять у саду.
Шлях до них завжди по пам'яті я знайду.
І лелек, що на даху в'ють гніздо своє,
Буде серце пам'ятати моє.

Приспів:

Це – моя Земля,
Це – твоя Земля.
Неповторна і єдина.
Це – моя Земля,
Це – твоя Земля. } *Тричі*
Україна! Україна!

Повертаюся до тебе завжди здаля,
Моя рідна Батьківщино, моя Земля,
Пригорнуся вірним серцем до тебе я,
Незрівнянна Україно моя!

Навкруги я озирнуся – гори і моря.
За красу твою молюся, моя Земля.
Над тобою чисте небо і мирний світ.
Хай так буде сотні, тисячі літ.

Приспів.

НЕСЕ ГАЛЯ ВОДУ

Українська народна пісня

Помірно

Музична партитура для голосу та фортепіано. П'ять тактів у 2/4 ритмі, змінюючи темп на 3/4 та знову на 2/4. Ключова сигнатура: один бемоль (F).
Не - се Га - ля во - ду, ко - ро - мис - ло гнеть - ся,
за не - ю І - ван - ко, як бар - ві - нок, в'єть - ся.

Несе Галя воду,
Коромисло гнеться,
За нею Іванко,
Як барвінок, в'ється.

– Галю ж моя, Галю,
Дай води напиться,
Ти така хороша –
Дай хоч подивиться!

– Вода у криниці,
Піди та й напийся,
Я буду в садочку –
Прийди подивися.

– Прийшов у садочок,
Зозуля кувала,
А ти ж мене, Галю,
Та й не шанувала.

– Стелися, барвінку,
Буду поливати,
Вернися, Іванку, –
Буду шанувати.

– Скільки не стелився,
Ти не поливала,
Скільки не вертався,
Ти не шанувала.

ХТОСЬ ТА Й ВРОДИВСЯ

Українська народна пісня

Помірно

Музична партитура для голосу та фортепіано. Чотири такти у 4/4 ритмі. Ключова сигнатура: один бемоль (F).
Хтось та й вро-див-ся з нас не - щас-ли-во - я не зна-ю, я - ким був мій рід.
Пре-свя - та Бо-го - ро - ди-це Ді - во, ви - ру - ша - ем сьо - год - ні в по-хід.

Хтось та й вродився з нас нещасливо –
Я не знаю, яким був мій рід.
Пресвята Богородице Діво,
Вирушаєм сьогодні в похід. } Двічі

Затріпочуть хоругви крилами,
Запорізький лунатиме марш.
Не заручені ми із милими –
Цілий полк неодружених нас. } Двічі

Помолюся, і в путь, як водиться,
Треба йти до чужих вже сторон.
Борони ж Ти мене, Богородице,
Щоби я не потрапив в полон. } Двічі

А якщо ненароком загину –
Хай мене поховають за дня,
Понесуть на руках побратими,
Поведуть вороного коня. } Двічі

ОДА «ДО РАДОСТІ» З СИМФОНІЇ №9

Слова Ф.Шиллера

Музика Л. ван Бетховена

Урочисто

Feu - de, scho - ner Got - ter fun - ken, Toch - ter aus E - li - si - um, wir be - tre - ten
Ра - дість! Ти не - бе - сне ся - йво, сві - тла, со - нця май - бут - тя! По - лу - мя ду -

feu - er - trun - ken, Himm - li - sche, dein Hei - lig - tum! Dei - ne Zau - ber
ші сво - є - ї ми не - се - мо у жит - тя. Ра - дість дасть ча -

bin - den wie - der, was die Mo - de streng ge - teilt, al - le Men - schen
рі - вні кри - ла всім, хто ві - рить і че - ка. Ра - дість всіх лю -

wer - den Bru - der, wo dein sanf - ter Flu - gel weilt. Dei - ne Zau - ber
 дей з'єд - на - є в свя - то - сті сво - го до - бра. Ра - дість дасть ча -

bin - den wie - der, was die Mo - de streng ge - teilt, al - le Men - schen
 рі - вні кри - ла всім, хто ві - рить і че - ка. Ра - дість всіх лю -

wer - den Bru - der, wo dein sanf - ter Flu - gel weilt.
 дей з'єд - на - є в свя - то - сті сво - го до - бра.

Freude, schöner Götter Funken,
 Tochter aus Elisium,
 wir betreten Feuertrunken,
 Himmlische, dein Heiligtum!
 Deine Zauber binden wieder,
 was die Mode streng geteilt,
 alle Menschen werden Brüder,
 wo dein sanfter Flügel weilt.
 Deine Zauber binden wieder,
 was die Mode streng geteilt,
 alle Menschen werden Brüder,
 wo dein sanfter Flügel weilt.

Радість! Ти небесне сяйво,
 Світла, сонця майбуття!
 Полум'я душі своєї ми несемо у життя.
 Радість дасть чарівні крила
 Всім, хто вірить і чека.
 Радість всіх людей з'єднає
 В святості свого добра.

Двічі

Радість - гарна іскра Божа!
 Несказанно любо нам
 Увійти, царице гожа,
 В твій пресвітлий дивний храм.
 Все, що строго ділить мода,
 В'яжеш ти одним вузлом,
 Розцвітає братня згода
 Під благим твоїм крилом.

Двічі

ТЕМА 2. «МУЗИКА І КРУГОЗІР»

ВОДОГРАЙ

Слова і музика В. Івасюка

Широко, наспівно

Ко-тить хви-лі наш Че-ре-мош, а ку-ди-не зна-є,
Ми зус-трі-не-моє з то-бо-ю бі-ля во-до-гра-ю
по-між го-ри в світ ши-ро-кий те-че, не вер-та-є.
і по-про-сим йо-го ши-ро-хай він нам за-гра-є.

Приспів. Швиденько

Ой во-до-во-до, грай, грай, для нас грай, та-нок свій жва-вий ти не зу-пи-няй,
Стру-ни да-є то-бі кож-на вес-на, дзвін-кість да-ру-є їм о-сінь я-сна.
за кра-сну піс-ню на всі го-ло-си, що хо-чеш, во-до-гра-ю, по-про-си.
І ми за-гра-єм на стру-нах тво-їх-хай ро-зіл-лють во-ни ра-ді-сний сміх.

Котить хвилі наш Черемош,
А куди – не знає,
Поміж гори в світ широкий
Тече, не вертає.
Ми зустрінемося з тобою
Біля водограю
І попросим його щиро –
Хай він нам заграє.

Подивись, як сіру скелю
Б'є вода іскриста,
Ти зроби мені з тих крапель
Зоряне намисто.
Краще я зберу джерела
Й з них зроблю цимбали,
Щоб тобі, дівчино мила,
Вони красно грали.

Приспів.

Приспів:
Ой водо-водо, грай, грай, для нас грай,
Танок свій жвавий ти не зупиняй,
За красну пісню на всі голоси,
Що хочеш, водограю, попроси.
Струни дає тобі кожна весна,
Дзвінкість дарує їм осінь ясна.
І ми заграєм на струнах твоїх –
Хай розіллють вони радісний сміх.

ЧЕРВОНА РУТА

Слова і музика В. Івасюка

Помірно

Музична партитура першого речення з акордами A, Dm та A.

Ти при-знай-ся ме - ні, зві-дки в те-бе ті ча-ри? Я без те-бе всі

Музична партитура другого речення з акордами Dm, C7 та F.

дні у по-ло-ні пе - ча-лі. Мо-же, десь у лі - сах ти чар-зілля шу-

Музична партитура третього речення з акордами C, Gm та Dm.

ка-ла, сон-це-ру-ту знай - шла і ме-не зча-ру - ва-ла?

Приспів:

Музична партитура приспіву з акордами Gm, C, F, B, Eb, A7 та Dm A7.

Чер-во-ну ру-ту не шу-кай ве-чо - ра-ми, - ти у ме-не є - ди-на, тіль-ки ти, по -

Музична партитура четвертого речення приспіву з акордами Dm, D7, Gm, C, F, B та Eb.

вір. Бо тво-я вро-да - то є чис - та - я во-да, то є бис - тра-я

Музична партитура п'ятого речення приспіву з акордами A7, Dm та Eb.

во - да си - ніх гір. // гір. То є бис - тра-я

Музична партитура шостого речення приспіву з акордами A7, Dm та Eb.

во - да си - ніх гір. То є бис - тра-я во - да си - ніх гір.

Ти признайся мені,
Звідки в тебе ті чари,
Я без тебе всі дні
У полоні печалі.
Може, десь у лісах
Ти чар-зілля шукала,
Сонце-руту знайшла
І мене зчарувала?

Приспів:
Червону руту
Не шукай вечорами, -
Ти у мене єдина,
Тільки ти, повір.
Бо твоя врода -
То є чистая вода,
То є бистрая вода
З синіх гір.

Бачу я тебе в снах,
У дібровах зелених,
По забутих стежках
Ти приходиш до мене.
І не треба нести
Мені квітку надії,
Бо давно уже ти
Увійшла в мої мрії.

Приспів.

ЗА НАШОМ СТОДОЛОМ

Українська народна пісня

Помірно швидко

За на-шом сто - до-лом вид-но чу-же се - ло, за на-шом сто - до-лом

вид-но чу-же се - ло. Ту-ди по-див-лю-ся, сю-ди по-див-лю-ся – вид-но чу-же се -

ло, ту-ди по-див-лю-ся сю-ди по-див-лю-ся – вид-но чу-же се - ло.

За нашом стодолом видно чуже село. / Двічі

Туди подивлюся, сюди подивлюся – видно чуже село. / Двічі

Мамцю ж моя, мамцю, за кого я даєш? / Двічі

Він мене буде бити, не буде любити. Що ти си думаєш? / Двічі

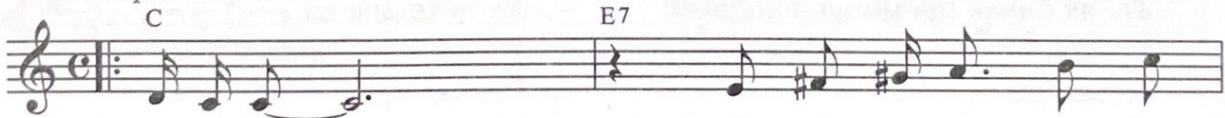
Віддай мене, мамцю, за кого я люблю. / Двічі

Хоч мене буде бити, не буде любити – нікому не скажу. / Двічі

YESTERDAY

Words and Music by John Lennon and Paul McCartney

Помірно

Yes - ter - day, all my trou - bles seems so
Sud - den - ly, I'm not half the man I
Вчо - ра тїнь, тїнь бі - ди в мо - є жит -
Тїль - ки день, тїль - ки день бу - ли ми -

far a - way, Now it looks as though they're
used to be, There's a sha - dow hang - ing
тя ввій - шла: ти, як блиск про - мін - ня,
ти і я. Ти - мо - я лю - бов - ня,

here to stay. Oh, I be - lieve in yes - ter - day.
 over me, Oh, yes - ter - day came sud - den - ly.
 ві - ді - йшла. На - ві - що був цей світ - лий день?
 біль мо - я. А ни - ні тут са - мот - ній я.

Why she had to go I don't know, she would - n't say,
 Зно - ву день при - йшов, мук здо - ла - ти не зу - мів.

I said some - thing wrong, now I long for yes - ter - day.
 Як по - тріб - на ти, я лиш за - раз зро - зу - мів.

Yes - ter - day, love was such an eas - y game to play,
 Ра - зом, вір, щас - тя по - лу - м'я ми від - най - дем,

now I need a place to hide a - way, Oh, I be - lieve in yes - ter - day.
 світ - лу мить ко - хан - ня по - вер - нем, не будеш ти вчо - раш - нім днем.

Mm mm mm mm Yes - ter - day! Mm mm mm mm Yes - ter - day!
 Мм мм мм мм Ра - зом, вір... Мм мм мм мм Ра - зом, вір...

Вчора тінь,
 Тінь біди в моє життя ввійшла:
 Ти, як блиск проміння, відійшла.
 Навіщо був цей світлий день?
 Тільки день,
 Тільки день були ми – ти і я.
 Ти – моя любов і біль моя.
 А нині тут самотній я.

Знову день прийшов,
 Мук здолати не зумів.
 Як потрібна ти,
 Я лиш зараз зрозумів.
 Разом, вір,
 Щастя полум'я ми віднайдем,
 Світлу мить кохання повернем,
 Не будеш ти вчорашнім днем.

Знову день прийшов,
 Мук здолати не зумів.
 Як потрібна ти,
 Я лиш зараз зрозумів.

Разом, вір,
 Щастя полум'я ми віднайдем,
 Світлу мить кохання повернем,
 Не будеш ти вчорашнім днем.

Мм мм мм мм... Разом, вір...
 Мм мм мм мм... Разом, вір...

Yesterday, all my troubles seemed so far away,
 Now it looks as though they're here to stay.
 Oh I believe in yesterday.

Suddenly, I'm not half the man I used to be,
 There's a shadow hanging over me.
 Oh yesterday come suddenly.

Yesterday, love was such an easy game to play,
 Now I need a place to hide away.
 Oh I believe in yesterday.

Why she had to go I don't know she wouldn't say.
 I said something wrong now I long for yesterday.

НАЙБУДЕ

Слова і музика Джона Леннона і Пола Маккартні

Повільно

Ко-ли бі-да при-хо-дить зно-ву, ти по-чу-еш го-лос із не-бес -
 це Ма-рі-я мо-вить: "Най бу-де". Три-май на-ді-ю міц-но. По-ря-
 ту-нок ско-ро на-ді-йде, ві-ра те-бе в сві-ті збе-ре-же. Най бу-де,

най бу-де, най бу-де, най бу-де, зі мно-ю муд-ре сло-во най бу-де!

І ко - //де!" Най бу - де, най бу-де, най бу-де,

най бу - де, зі мно-ю муд-ре сло-во най бу-де.

Коли біда приходить знову,
 Ти почуєш голос із небес –
 Це Марія мовить: "Най буде".
 Тримай надію міцно.
 Порятунок скоро надійде,
 Віра тебе в світі збереже.

Приспів:

Най буде, най буде, най буде, най буде,
 Зі мною мудре слово най буде!
 Най буде, най буде, най буде, най буде,
 Зі мною мудре слово най буде.

І коли у вас від болю
 Серце спокій не знайде,
 Майте силу волі – най буде.
 Хай нелегка часом доля,
 Мати-Марія до мене йде
 Мовити мудре слово: "Най буде".

Приспів.

Уночі в мою фіранку
 Сяйво місяця бліде
 Лине до світанку. Най буде.
 Під мелодію ранкову
 Мати-Марія до мене йде,
 Мовити мудре слово: "Най буде!"

Приспів.

СВЯТА НІЧ

Колядка

Слова Й. Мора

Музика Ф. Грубера

Повільно
tr

Свя-та ніч, ти - ха ніч, яс-ність б'є від зір-ниць. Ди - ти-нонь-ка пре - свя-та,
та - ка я - сна, мов зо-ря, спо-чи-ва - є в ти - хім, ти - хім сні.

Свята ніч, тиха ніч,
Ясність б'є від зірниць.
Дитинонька пресвята,
Така ясна, мов зоря,
Спочиває в тихім, тихім сні.

Свята ніч, тиха ніч,
Гей, утри сльози з віч,
Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас.
Вітай нам святе, святе дитя.

Свята ніч настає,
Ясний блиск з неба б'є.
В людськiм тілі Божий Син
Прийшов нині в Вифлеєм,
Щоб спасти цілий, цілий світ.

ВО ВИФЛЕЄМІ НИНІ НОВИНА

Колядка

Помірно

Во Виф-ле - є - мі ні - ні но - ви - на: в я - слах спо - ви - тий,
Пре - чис - та Ді - ва зро - ди - ла си - на,
по - між бид - ля - ти, спо - чив на сі - ні Бог не - об - ня - тий.

Во Вифлеємі нині новина:
Пречиста Діва зродила сина,
В яслах сповитий, поміж бидляти, } *Двічі*
Спочив на сіні Бог необнятий.

Вже херувими славу співають,
Ангельські хори Пана вітають,
Пастир убогий несе, що може, } *Двічі*
Щоб обдарити дитячко Боже.

А ясна зоря світу голосить:
«Месія радість, щастя приносить!
До Вифлеєма спішіть всі нині, } *Двічі*
Бога вітайте в бідній дитині!»

За світлом зірки десь аж зі сходу
Йдуть три владики княжого роду,
Золото, дари, кадило, миро } *Двічі*
Враз з серцем чистим несуть в офіру.

Марія Мати Сина леліє,
Йосиф старенький пелени гріє,
А Цар всесвіта в зимні і болю } *Двічі*
Благословить нас на ліпшу долю.

Ісусе милий, ми не багаті,
 Золота, дарів не можемо дати,
 Но дар цінніший несем від мира,
 Се віра серця, се любов щира. } Двічі

Глянь оком щирим, о Божий Сину,
 На нашу землю, на Україну,
 Зішли їй з неба дар превеликий,
 Щоб Тя славила во вічні віки. } Двічі

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР ВСІМ НАМ

Українська щедрівка

Задумливо

Щед - рий ве - чір всім нам, щас - ли - ва го - ди - на, по - ро - ди - ла
 Ді - ва пре - двіч - но - го Си - на. Ла - до, ла - до, ла - до! Всім на
 сві - ті ра - до! Щед - рий ве - чір на зем - лі.

Щедрий вечір всім нам, щаслива година,
 Породила Діва предвічного Сина.

Приспів:
 Ладо, ладо, ладо!
 Всім на світі радо!
 Щедрий вечір на землі. } Двічі

Не в пишних палатах Бога породила,
 А в біднім вертепі Господа повила.

Приспів.

Не білі перини Богові стелила –
На в'язочці сіна Бога положила.

Приспів.

Не поміж царями Господь нам явився,
А між вівчарями в ясла положився.

Приспів.

А небесні духи в синяві співають,
Пастирів убогих до стайні скликають.

Приспів.

Пастирі убогі до стайні приходять,
На в'язочці сіна Господа знаходять.

Приспів.

ТЕМА 3. «МУЗИКА І ДУХОВНІСТЬ»

КРЕДО

Слова і музика О. Смика

Наспівно, не поспішаючи

Ме - ні по-тріб-но зов-сім не ба - га-то: щоб кож-не сло-во за-па-да-ло
в сер-це, щоб хлоп-ці не ки - да-лись хлі-бом черст-вим, щоб
не за-бу-ли ви-шив-ки дів - ча-та, щоб не за-бу-ли ви-шив-ки дів - ча-та.

Мені потрібно зовсім не багато:
Щоб кожне слово западало в серце,
Щоб хлопці не кидались хлібом черствим,
Щоб не забули вишивки дівчата. / Двічі

Щоб мати не кидала немовляти,
Щоб кожен батько не цурався сина.
І ще, щоб просто не стріляли в спину,
Коли стоїш обличчям до багаття. / Двічі

Мені потрібно зовсім не багато:
Щоб не ховали камінь за сорочку,
Додолу щоб не опускали очі,
Коли опівночі пускаєш в хату. / Двічі

Щоб Батьківщину вміти відстояти,
Щоб кожен доживав до свого віку,
Щоб до зірок ніколи ми не звикли, –
Мені потрібно зовсім не багато. / Двічі

ТРИ ПОРАДИ

Слова Ю. Рибчинського

Музика І. Шамо

Помірно *p*

1. Край до-ро-ги не ру-бай то - по-лю, мо-же, та то-по-ля - тво-я до-ля, тво-я до-ля світ-ла, то-по - ли-на, на-че піс-ня жу-рав-ли-на... Не ру-бай то-по-лю, не ру-бай то-по-лю, бо-зу-стрі-неш-ся з бі-до-ю. Не ру-бай то-по-лю, не ру-бай то-по-лю, кра-ще при-не-си ти їй во - ди! // 4. Не ру-бай то-по-лю, не ла-май ка-ли-ну - сві-тлу мрі-ю жу-рав - ли-ну. Збе-ре-жи на-зав-жди, збе-ре-жи на-зав-жди, ти на все жит-тя їх збе-ре-жи! ти на все жит-тя їх збе-ре - жи!

Край дороги не рубай тополю,
 Може, та тополя – твоя доля,
 Твоя доля світла, тополина,
 Наче пісня журавлина...

Не рубай тополю, не рубай тополю,
Бо зустрінешся з бідюю.
Не рубай тополю, не рубай тополю,
Краще принеси ти їй води.

Не ламай калину біля хати,
Бо вона заплаче, наче мати,
І впадуть на трави, на шовкові
Серця сльози колискові...
Не ламай калину, не ламай калину,
Бо вона в житті єдина.
Не ламай калину, не ламай калину,
Краще їй онуків принеси.

Не стріляй у птаха на світанні,
Може, то любов твоя остання,
Може, то кохання білий лебідь,
Що летів крізь ніч до тебе...
Не стріляй у птаха, не ламай ти крила –
Твоє щастя прилетіло.
Не стріляй у птаха, не стріляй у птаха –
Краще з ним у небо полети.

Не рубай тополю, не ламай калину –
Світлу мрію журавлину.
Збережи назавжди, збережи назавжди,
Ти на все життя їх збережи!

ХАЙ ЖИВЕ НАДІЯ

Слова К. Гнатенка

Музика І. Білик

Мрі-є рос-то-чок я-во-ром ста-ти, пта-шка ма-лень-ка –
в не-бі лі-та-ти. Ві-рить у ди-во кож-на лю-ди-на,

Приспів:

ві-рить ма-ту-ся в донь-ку і си-на! Хай жи-
 ве, хай жи-ве на-ді-я, хай зем-ля, хай зем-ля ра-
 ді-є, хай пе-чаль сер-це об-ми-на-є і доб-
 ро всіх лю-дей єд-на-є.

Мріє росточок
 Явором стати,
 Пташка маленька –
 В небі літати.
 Вірить у диво
 Кожна людина,
 Вірить матуся
 В доньку і сина!

Ночі вишневі
 В зоряній тиші,
 Вітер блакитно
 Жито колише.
 Ми збережемо
 Нашу єдину,
 Рідну Україну,
 Славну родину.

Приспів:
 Хай живе, хай живе надія,
 Хай земля, хай земля радіє,
 Хай печаль серце обминає
 І добро всіх людей єднає!

Приспів.

ВСЯКОМУ ГОРОДУ НРАВ І ПРАВА

Слова і музика Г. Сковороди

Досить швидко *mf*

1. Вся-ко-му го-ро-ду нрав і пра-ва, вся-ка і-ме-єть свій ум го-ло-
 ва. 2. Вся-ко-го при-хо-ті во-дять за ніс,
 Вся-ко-го ма-нить на жи-ви свій біс.

Всякому городу нрав і права,
Всяка імеєть свій ум голова.
Всякого прихоті водять за ніс,
Всякого манить наживи свій біс.

Лев роздираєть там вовка в куски,
Тут же вовк цапа скубе за виски,
Цап у городі капусту псує,
Всякий з другого бере за своє.

Всякий, хто вищий, то нижчого гне,
Дужий безсилового давить і жме,
Бідний багатого – певний слуга,
Корчиться, гнеться пред ним, як дуга.

Всяк, хто не може, то дуже скрипить,
Хто не лукавить, то ззаду сидить;
Всякого рот дере ложка суха –
Хто ж єсть на світі, щоб був без гріха.

БАНДУРИСТЕ, ОРЛЕ СИЗИЙ

Слова Т. Шевченка

Музика О. Тищенка

Помірно

Бан-ду-рис-те, ор-ле си-зий! Доб-ре то-бі, бра-те, ма-єш кри-ла, ма-єш си-лу,
є ко-ли лі-та-ти. Те-пер ле-тиш в У-кра-ї-ну – те-бе ви-гля-да-ють.
По-ле-тів би за то-бо-ю, та хто при-ві-та-є? Я й тут чу-жий, о-ди-но-кий,
і на У-кра-ї-ні я си-ро-та, мій го-лу-бе, як і на чу-жи-ні.

1. Dm C F C F Gm

Чо-го ж сер-це б'є-ться, рве-ться? Я там о-ди-но-кий. О-ди-но - кий... А У-кра-ї-на!

Gm A 2. Dm C F

А сте - пи ши - ро - кі! // По - ле-тів би, тай по - слу - хав,

C F Gm A

за-пла-кав би з ни-ми. Та ба, до - ля при-бор-ка-ла меж лю-дьми чу-жи-ми.

Бандуристе, орле сизий!

Добре тобі, брате,

Масш крила, масш силу,

Є коли літати.

Тепер летиш в Україну –

Тебе виглядають.

Полетів би за тобою,

Та хто привітає?

Там повіє буйнесенький,

Як брат заговорить;

Там в широкім полі воля,

Там синєє море

Виграває, хвалить Бога,

Тугу розганяє,

Там могили з буйним вітром

В степу розмовляють.

Приспів:

Я й тут чужий, самотній,

І на Україні

Я сирота, мій голубе,

Як і на чужині.

Чого ж серце б'ється, рветься?

Я там самотній.

Самотній... А Україна!

А степи широкі!

Приспів:

Розмовляють, сумуючи,

Отака їх мова:

“Було колись – минулося,

Не вернеться знову”.

Полетів би, та й послухав,

Заплакав би з ними.

Та ба, доля приборкала

Меж людьми чужими.

ТЕМА 4. «МУЗИЧНЕ ЖИТТЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ»

МИ – УКРАЇНЦІ

Слова А. Матвійчука

Музика І. Корнилевича

Урочисто

Про що кур-ли-чуть в не-бі жу-рав-лі, вер-та-ю-чись із ви-рі-ю до - до-му? Чи
не про те, як на чу-жій зем-лі по - чу-ли мо-ву, зма-ле-чку зна - йо-му? Про
що ві-три ше - по-чуть на-вес-ні, пе - ре-ле-ті-вши о - ке - а - ни си - ні? Чи
не про ті о - кри-ле-ні піс-ні, що ли-ну-ли у - даль від У - кра - ї - ни?

Приспів:

З лю-бо-в'ю і жур-бо - ю на - о - дин - ці, із не-вми-ру - щим сло - вом
Коб - за - ря, ми - у - кра - ї - нці, всю - ди у - кра - ї - нці,
до - по - ки сві-тить нам од - на зо - ря. //- на зо - ря.

Про що курличуть в небі журавлі,
Вертаючись із вирію додому?
Чи не про те, як на чужій землі
Почули мову, змалечку знайому?
Про що вітри шепочуть навесні,
Перелетівши океани сині?
Чи не про ті окрилені пісні,
Що линули удаль від України?

Приспів:

З любов'ю і журбою наодинці,
Із невмирущим словом Кобзаря,
Ми – українці, всюди українці,
Допоки світить нам одна зоря.

Живуть землі співучої сини
В Америці, Канаді й Аргентині.
Їм сняться рідні села і лани,
І очі мавок, незбагненно сині.
Летять роки, мов сиві журавлі,
Немов журба, сльоза ляга на вії.
І не дає заснути до зорі
Щемлива, наче пісня, ностальгія.

Приспів.

Летіть, летіть, нестримні журавлі,
Через усі держави і кордони.
Несіть привіт від рідної землі
Усім, хто вірить в неї безборонно.
Усім, хто зміг у серці зберегти
І землю ту, і мову ту єдину.
Хто крізь усі незгоди і світи
В собі проніс любов до України.

Приспів.

БАБУСИНА ІКОНА

Слова А. Матвійчука

Музика І. Корнилевича

Помірно

The first system of the musical score is in 4/4 time. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a rest, followed by the lyrics "Зга-да-ю - і ду-". The piano accompaniment starts with a *mf* dynamic and consists of a steady eighth-note pattern in the right hand and a bass line in the left hand.

The second system continues the musical score. The vocal line has the lyrics "ша хо-ло-не, без-си-ло па-да-ють сло-ва, ста-ра ба-бу-си-на і-ко-на". The piano accompaniment maintains the same rhythmic pattern, with some chordal changes in the right hand.

The third system concludes the piece. The vocal line has the lyrics "знов пе-ред о-чі ви-пли - ва... Ба - бу-ся тве-рди-ла мо - ли - тву, бу-ся за-кли-на-ла Бо - га". The piano accompaniment includes a *dim.* dynamic marking and a *mp* dynamic marking. The piece ends with a double bar line and repeat signs.

про-си-ла Бо-га, як мо-гла... Жа-кли-ва гро-ма-дян-ська бит - ва
у трид-цять тре-тьо-му го - ді, ко-ли від го-ло-ду страш - но - го

Приспів:

у не-ї му-жа від-ня - ла. Ба -// ді... Дав - но ба-бу-сі вже не-ма - є -
бра-ти по-мер-ли мо-ло -

1. 2. *dim.* *mf*

1. 2. *dim.* *mf*

я за-піз-нив-ся на-зав - жди. Ста - ра і-ко-на до - тлі-ва - є,

мов-чять за-губ-ле-ні сві-ти... Ста-ра і-ко-на до-тлі-ва-є,

dim.

мов-чять за-губ-ле-ні сві-ти...

f

Во-на ри-да-ла за си-

mf

dim.

mf

на - ми: "Гос-подь, хоч їх о-бо-ро - ни!" Си-ни роз-га - ли за ди-

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on two staves (treble and bass clefs). The vocal line begins with a rest, followed by the lyrics "на - ми: 'Гос-подь, хоч їх о-бо-ро - ни!'". The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and a more rhythmic bass line in the left hand. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 7/8.

ма - ми, не по-вер-ну-ли-ся з вій-ни. Ста - рень-ка ви-ла від роз-

cresc. *f*

The second system continues the musical score. The vocal line has a rest followed by the lyrics "ма - ми, не по-вер-ну-ли-ся з вій-ни. Ста - рень-ка ви-ла від роз-". The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns. The dynamic marking *cresc.* (crescendo) is placed above the vocal line, and *f* (forte) is placed above the piano accompaniment. The key signature changes to two flats (B-flat and E-flat).

пу - ки, а о-чі пла-ка-ть не мог-ли, ко-ли, як во - ро-га, о-

The third system concludes the musical score. The vocal line has a rest followed by the lyrics "пу - ки, а о-чі пла-ка-ть не мог-ли, ко-ли, як во - ро-га, о-". The piano accompaniment continues with the same rhythmic patterns. The key signature remains two flats (B-flat and E-flat).

cresc.

ну - ка у "чор-нім во-ро-ні" вез - ли...

ff

mf

Дав-

dim.

a tempo

но ба-бу-сі вже не-ма - є - я за-піз-нив-ся на-зав-
 я мо-ли-ти-мусь до ско - ну, щоб не вер-ну-лись ті лі-

жди. Ста - ра і - ко - на до - тлі - ва - с,
 та... Так сум-но ди-вить-ся зі - ко - ни

cresc.

мов-чать за - губ - ле - ні сві - ти... А // та... Так
 мо - я страж-ден - ни-ця свя

1. 2.

cresc. *f*

cresc. *ff* \oplus

сум-но ди-вить-ся з і-ко - ни мо-я страж-ден-ни-ця свя - та...

cresc. *ff*

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a treble clef with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and a common time signature. It begins with a *cresc.* marking and ends with a *ff* dynamic and a fermata. The lyrics are "сум-но ди-вить-ся з і-ко - ни мо-я страж-ден-ни-ця свя - та...". The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. It also features a *cresc.* marking and a *ff* dynamic. The piano part includes a fermata at the end of the system.

dim. *mf* *dim.*

The second system of the musical score consists of a piano accompaniment. The vocal line is a whole rest. The piano accompaniment is written in a grand staff with a key signature of three flats and a common time signature. It features a *dim.* marking, followed by a *mf* dynamic, and another *dim.* marking. The piano part includes a fermata at the end of the system.

p *ppp*

The third system of the musical score consists of a piano accompaniment. The vocal line is a whole rest. The piano accompaniment is written in a grand staff with a key signature of three flats and a common time signature. It features a *p* dynamic, followed by a *ppp* dynamic. The piano part includes a fermata at the end of the system.

Згадаю – і душа холоне,
Безсило падають слова:
Стара бабусина ікона
Знов перед очі вплива...

Бабуся твердила молитву,
Просила Бога, як могла...
Жахлива громадянська битва
У неї мужа відняла.

Бабуся заклинала Бога
У тридцять третьому – тоді,
Коли від голоду страшного
Брати померли молоді...

Приспів:

Давно бабусі вже немає –
Я запізнився назавжди.
Стара ікона дотліває,
Мовчать загублені світи... } *Двічі*

Вона ридала за синами:
«Господь, хоч їх оборони!»
Сини розтали за димами,
Не повернулися з війни.

Старенька вила від розпуки,
А очі – плакати не могли,
Коли, як ворога, онука
У «чорнім вороні» везли...

Приспів.

А я молитимусь до скону,
Щоб не вертались ті літа.
...Так сумно дивиться з ікони
Моя стражденниця свята...

НЕОПАЛИМА КУПИНА

Слова Г. Канич

Музика В. Кулініч, С. Олійник

Урочисто

1. Ук-ра - ї - но-ма - мо, де взя-ла ти си-ли всі знес-ти страж-дан-ня, му-ки
не-зем-ні? Скіль - ки ти під сер-цем ді - ток схо-ро-ни-ла,
Приспів:
скільки за-гу-би-ла їх на чу-жи-ні. Си-ла в то-бі, мій на-ро - де,
до - ля в нас спіль-на, од - на. Іс - кра ко-заць-ко-го ро - ду -
не - о - па - ли - ма мо - я ку - пи - - на. // - на.

Україно-мамо, де взяла ти сили
Всі знести страждання, муки неземні?
Скільки ти під серцем діток схоронила,
Скільки загубила їх на чужині.

Приспів:

Сила в тобі, мій народе, доля в нас спільна, одна.
Іскра козацького роду – неопалима моя купина,
Неопалима моя купина.

Удовина пісня лине над світами,
Надривна, глибока, як її жалі.
Хто ж не відгукнеться на той голос мамин?
Може, тільки камінь мертвий на землі.

Приспів.

Матір'ю-вдовою тужиш на порозі,
 Сплондрували села, вже й земля не та.
 Чайкою ти б'єшся при битій дорозі,
 Чаєнят скликаєш знову до гнізда.

Приспів.

ЧОРНОБРИВЦІ

Слова М. Сингаївського

Музика В. Верменича

Не поспішаючи

Fm Bm C Fm D^b B E^b A^b C7

1. Чор-но-брив-ців на-сі-я-ла ма-ти у мо-їм сві-тан-ко-вім кра-ю
 та й на-вчи-ла вес-нян-ки спі-ва-ти про кві-ту-чу на-ді-ю сво-ю. Як на
 ті чор-но-брив-ці по-гля-ну, ба-чу ма-тір ста-рень-ку, ба-чу
 ру-ки тво-ї, мо-я ма-мо, тво-ю лас-ку я чу-ю, рід-нень-ка.

Чорнобрівців насіяла мати
 У моїм світанковім краю
 Та й навчила веснянки співати
 Про квітучу надію свою.

Приспів:

Як на ті чорнобрівці погляну,
 Бачу матір стареньку,
 Бачу руки твої, моя мамо,
 Твою ласку я чую, рідненька.

Я розлуки та зустрічі знаю,
 Бачив я у чужій стороні
 Чорнобривці із рідного краю,
 Що насіяла ти навесні.

Приспів.

Прилітають до нашого поля
 Із далеких країв журавлі.
 Розцвітають і квіти, і доля
 На моїй українській землі.

Приспів.

МНОГАЯ ЛІТА

Слова В. Тарасюка

Музика В. Марченко, О. Смик

Урочисто

Я ра - до - сті ба - жа - ю всім вам і ва - шим сі - м'ям, хай
 Бог о - бо - ро - ня - є ро - ди - ну від бі - ди. Хай ніж - но сві - тить сон - це у
 ва - ших о - сел ь ві - кон - ця, і зла - го - да па - ну - є по - між людь - ми зав - жи.

Приспів:

Мно - га - я лі - та ва - шій ро - ди - ні, мно - га - я лі - та зем -
 лі У - кра - ї - ні, мно - га - я лі - та, мно - га - я лі - та!

Я радості бажаю всім вам і вашим сім'ям,
Хай Бог обороняє родину від біди.
Хай ніжно світить сонце у ваших осель віконця,
І злагода панує поміж людьми завжди.

Приспів:

Многая літа вашій родині,
Многая літа землі Україні,
Многая літа, многая літа!

Не посагом єдиним міцніть твоїй родині,
І вікуватъ віднині на славу України.
Хай дiм пізнає плачу лише від немовляти.
Я житом посіваю на многіі літа!

Приспів.

Ми діти України, нелегко нам живеться,
Та є у нас надія на світле майбуття.
Ми нині просим Бога – хай освятить дорогу
Для нашої держави для кращого життя.

ЗМІСТ

ТЕМА 1. «ЩО ОЗНАЧАЄ СУЧАСНІСТЬ У МУЗИЦІ»	3
Україна (Слова і музика Т. Петриненка)	3
Вокаліз на тему арії з бразильської бахіани №5 (Музика Е. Віли-Лобоса)	4
Це – моя земля (Слова О. Ткач, музика Л. Остапенко)	4
Несе Галя воду. Українська народна пісня	6
Хтось та й вродився. Українська народна пісня	6
Ода «До радості» з симфонії №9 (Слова Ф. Шиллера, Музика Л. ван Бетховена)	7
ТЕМА 2. «МУЗИКА І КРУГОЗІР»	9
Водограй (Слова і музика В. Івасюка)	9
Червона рута (Слова і музика В. Івасюка)	10
За нашим столом. Українська народна пісня	11
Yesterday (Words and Music by John Lennon and Paul McCartney)	11
Най буде (Слова і музика Дж. Ленона і П. Маккартні)	13
Свята ніч. Колядка (Слова Й. Мора, музика Ф. Грубера)	15
Во Вифлеємі нині новина. Колядка	16
Щедрий вечір всім нам. Українська щедрівка	17
ТЕМА 3. «МУЗИКА І ДУХОВНІСТЬ»	19
Кредо (Слова і музика О. Смика)	19
Три поради (Слова Ю. Рибчинського, музика І. Шамо)	20
Хай живе надія (Слова К. Гнатенка, музика І. Білик)	21
Всякому городу нрав і права (Слова і музика Г. Сковороди)	22
Бандуристе, орле сизий (Слова Т. Шевченка, музика О. Тищенко)	23
ТЕМА 4. «МУЗИЧНЕ ЖИТТЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ»	25
Ми – українці (Слова А. Матвійчука, музика І. Корнилевича)	25
Бабусина ікона (Слова А. Матвійчука, музика І. Корнилевича)	27
Неопалима купина (Слова Г. Канич, музика В. Кулініч, С. Олійник)	35
Чорнобривці (Слова М. Сингаївського, музика В. Верменича)	36
Многая літа (Слова В. Тарасюка, музика В. Марченко, О. Смик)	37

КНИГА ПОШТОЮ
 НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН™
 А/С 529
 м. Тернопіль, 46008
 ☎ (0352) 287489
 mail@bohdan-books.com

Фонохрестоматії
 на аудіокасетах і компакт-дисках
 для 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 класів

ISBN 966-408-034-9

9 789664 080344

Додаткова інформація:

т/ф (0352) 430046, 520607; (044) 2968956
 E-mail: publishing@budny.te.ua
 office@bohdan-books.com
 www.bohdan-books.com